

TILLSAMMANS VERKAR BÄTTRE!

områdesutveckling i skola och närområde

LÖVGÄRDETS LÄRLABB

Inledning:

Lövgärdets Lärabb är en samverkan mellan Lövgärdesskolan, Göteborgs Stad, Erikshjälpen, GU Ventures och Räddningsmissionen.

Vi startade vår samverkan utifrån idén om att tillsammans verkar bättre. Om civilsamhället, näringslivet, offentliga aktörer och akademien kan arbeta tillsammans så kan områden lyftas och fler barn få möjlighet att lyckas med sin skolgång. I december 2017 startade vi Lövgärdets innovationslabb, som elever på Lövgärdesskolan senare döpte om till Lövgärdets Lärabb. Vi har lärt oss mycket om hur det är att arbeta med sociala innovationslabb och arbeta med ord som först kändes obekanta: såsom prototyp och idégenerering. I labbet har vi utvecklat och testat nya arbetssätt både i skolan och i närområdet. Några av arbetssätten, som t.ex. Studiestunden och Lyftet, lever kvar och kommer spridas vidare. Engagemanget för Lövgärdet är långsiktigt.

Tillsammans verkar bättre är en rapport som berättar om vårt arbete i labbet och de tecken på positiv förändring vi tycker oss kunna se. Några av de barn och vuxna som varit med i arbetet delar med sig av sina erfarenheter. Fler har bidragit till labbets arbete än vad som ryms i rapporten. Många aktörer har varit inblandade på flera nivåer och från flera sektorer. Det har varit spännande, utmanande, och bitvis svårt att överblicka var gränsen för labbets arbete gått. Kanske verkar det ibland enklare att göra själv, men vi är övertygande om att tillsammans får vi mer bärkraft. Tillsammans verkar bättre!

Projektmål:

1. Samverkansmodell. Utveckla en samverkansmodell mellan det idéburna, privata, offentliga och akademien för att stödja skolor så fler elever får möjlighet att lyckas med sin skolgång.
2. Arbetssätt i skolan. Utveckla nya arbetssätt via samverkansmodellen så fler elever får möjlighet att lyckas med sin skolgång.
3. Arbetssätt i närområdet. Vi vill se ett närområde där upplevelse av delaktighet, tillit och trygghet ökar.

Projektparter i Lövgärdets Lärabb

Lövgärdesskolan - är en kommunal grundskola åk 4-9 skola belägen i Angered, Göteborg.

Erikshjälpen - Erikshjälpen är en insamlingsstiftelse och en internationell barnrättsaktör med särskild kompetens i rättighetsbaserat arbete i samverkan med lokala aktörer.

Räddningsmissionen - Räddningsmissionen är en ideell förening som arbetar med innovativa lösningar för sociala utmaningar.

GU Ventures - Göteborgs Universitets holdingbolag för innovation.

Jämnt Göteborg - Göteborg stads arbete för att bli en jämlik stad som bland annat arbetar med att ge barn en god start i livet och goda uppväxtvillkor.

Lövgärdets Lärabb är delfinansierat av Vinnova, statens innovationsmyndighet inom ramen för utlysningen "Social innovation mot segregation". Projektet följs av forskare från Göteborgs Universitet och forskningsplattformen Mistra Urban Future.

ERIKSHJÄLPEN

GU Ventures
HOLDINGBOLAGET VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Räddningsmissionen

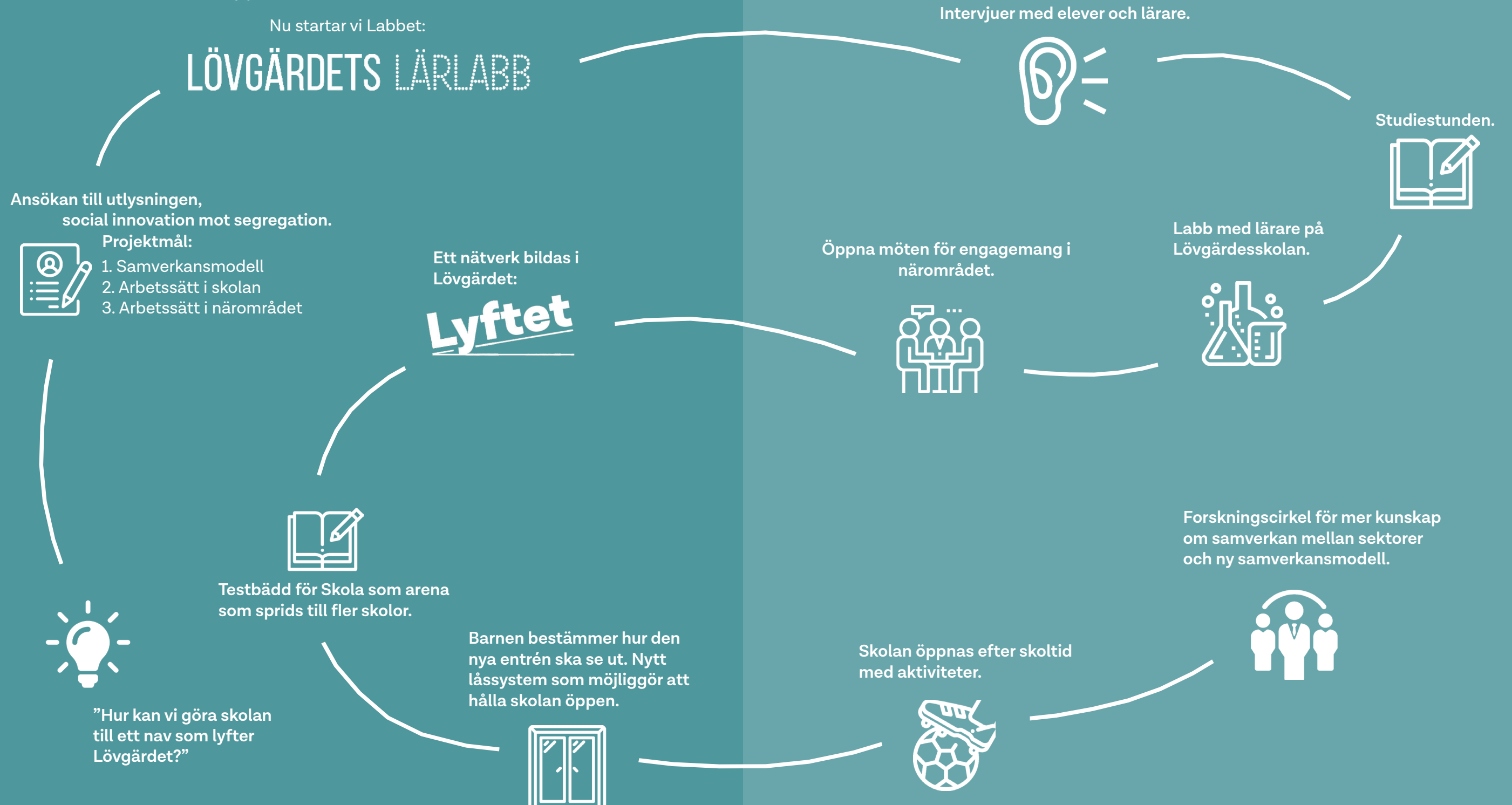
VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

Formgivare: Erika Persson

LÖVGÄRDETS LÄRLABB

höj elevers resultat och bryt segregation genom samverkan i ett närområde

Här är en översikt över hur arbetet utvecklats under projekttiden. Varje bild beskriver en viktig milstolpe, som du kan läsa mer om i rapporten.

Marika Andersson, rektor på Lövgårdesskolan

”Förväntningarna har överträffats! Så spännande att se hur eleverna har vuxit!”

Fotograf: Erika Persson

Hur har det varit att arbeta med Lärlabbet?

Det har överträffat alla förväntningar! Det är spännande att se hur eleverna vuxit. Jag upplever att deras delaktighet har stärkts, och deras medvetande kring skola och utbildning.

Vad har Lärlabbet inneburit för ditt arbete som rektor?

I det årskurslag där fokus har varit med Lärlabbet känner jag att det finns en vilja och nyfikenhet att pröva nytt. Med till exempel Studiestunden, som har avlastat lärarna. Jag upplever

att det som görs på Studiestunden påverkar elevernas resultat på riktigt. Jag tror kanske inte att Lärlabbet påverkat mitt arbete direkt, däremot så tror jag att det påverkar allas vår syn på hur vi kan utveckla skolan, och öppnar upp för olika samarbeten som gynnar elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Vad har Lärlabbet inneburit för skolan och elever?

De möten som sker mellan eleverna och andra som är där för att de ska lyckas i skolan gör skillnad! En ökad kännedom om skolan har

spridits, vilket innebär att fler aktörer tar kontakt och vill, på olika sätt, vara med och bidra till förändring.

Vad har Lärlabbet inneburit för närområdet?

Utifrån Lärlabbet växte Lyftet fram, ett nätverk av olika organisationer. Vi behöver ha med oss närområdet för att bryta segregationen, och öka förutsättningarna att få eleverna att nå framgång i skolan. Vi jobbar för att alla ska se att om vi ska få ett närområde som är tryggt och fritt från våld och brott så behöver vi ha skola och elevernas måluppfyllelse i fokus.

BARNENS RÖSTER

intervjuer och tankar från elever

Alla elever i årskurs 6 intervjuades utifrån fyra områden: fritid, relationer, förbättringar och elevinflytande. Intervjuerna visade att de flesta elever känner gemenskap och trygghet, men att arbetsron under lektioner ofta brister och att rasterna är stökiga. Många elever berättade om att de har huvudvärk och svårt att koncentrera sig. Arbetsro och lugnare raster var elevernas förslag på förbättringsområde. I labbar och samtal kom flera lösningsförslag:

”Jag behöver stänga munnen, lyssna, sluta vara uppkäftig och jobba mer.”

”Det ska finnas ett sällskapsspel så att eleverna kan roa sig istället för springa runt.”

”Stränga lärare som kan säga till när dom (andra eleverna) stör.”

Intervjuerna med lärare och skolpersonalen visade på en stark drivkraft och engagemang för elever och Lövgårdesskolan. De uttryckte också en stor tacksamhet och glädje över att se en progression i rätt riktning:

”Det som gör mig glad är när lektionerna fungerar och eleverna gör framsteg och lär sig. Och att lärarlaget fungerar bra.”

Tecken på förändring vid uppföljning:

Elever upplever att arbetsron har förbättrats. Tidigare kunde det vara “kaos”. Eleverna berättar också att de trivs på skolan och har ett gott förtroende för lärarna och känner sig trygga i kontakt med dem.

“... För att jag har vänner som stöttar mig.”

”Tidigare kunde det vara “kaos.”

”Tycker det är roligt. Man måste vara i skolan för att lära sig och känna sig trygg.”

LABB

med lärarna på Lövgårdesskolan

Tillsammans med lärare och övrig personal på Lövgårdesskolan genomförde vi två innovationslabb. De områden som vi fokuserade på valde vi mot bakgrund av de intervjuer som vi gjort med elever, skolans personal och föräldrar på skolan.

Labb 1:

Det första labbet syftade till att ta fram nya idéer för att förbättra arbetsmiljön i skolan. Labbet resulterade i en rad idéer som sedan bearbetades. Målet med labbet var att hitta nya infallsvinklar för att förbättra elever och lärares möjligheter att skapa arbetsro och bättre förutsättningar för lärande.

*"att man får
samtal hem, det
blir bättre så."*

*"att lärarna samlar
in mobilen."*

Labb 2:

I det andra labbet utvecklade lärarna en prototyp för en ny roll i skolan. En ny tjänstebeskrivning som syftar till att leda processer för samverkan samt stödja elever och lärare. Rollen innefattar även arbete med föräldrars delaktighet. Arbetet resulterade i att en processledare anställdes.

Eva Looström,

Ny processledare för Skola som arena på Lövgårdesskolan.

RICHARD FURUKVIST

Lärare på Lövgårdesskolan

Fotograf: Erika Persson

Vad har Lärlabbet inneburit för ditt arbete som lärare samt kontaktperson i projektet?

Det har inneburit att jag som lärare fått testa nya saker och fått andra perspektiv. Nya spännande möten på mitt schema och utmanats i mitt sätt att tänka kring skola. Jag har fått diskutera pedagogik och lärande med mina kollegor på ett sätt som vi inte haft utrymme för tidigare. Extremt lärorikt!

Vad har Lärlabbet inneburit för skolan och elever?

Nya infallsvinklar! Vi har fått elevers perspektiv på sin skolgång från enkäter och intervjuer. Vi har fått testa nya saker och brainstormat fram nya verktyg för oss som lärare. Vi har tänkt över

*"Vi har fått testa
nya saker och
brainstormat
fram nya verktyg
för oss som lärare."*

och fokuserat på våra gemensamma nämnare inom årskursen och stärkt vår relation till varandra men också till eleverna.

Vi har dessutom kunnat ringa in utmaningar framöver som tidigare varit dolda, som exempelvis varför det är svårt att få föräldraengagemang i området eller i skolan. Vi har också fått en bättre insikt om vart framtida insatser ska läggas och vart det inte ska läggas.

Vad har Lärlabbet inneburit för närområdet?

En samlingsplats för aktörer som vill förändra Lövgärdet och en inblick i vad invånarna vill se för förändring. Tidigare har min bild av situationen varit att de två har varit fränskilda utan kontaktyta. Genom Lärlabbet så finns nu en kontakt och flera insatser har börjat ske. Det har visat att flera är engagerade i området men har inte vetat hur de ska hjälpa till!

STUDIESTUNDEN

ett nytt arbetssätt på Lövgårdesskolan

Fotograf: Jonas Lindstedt

“Du ser själv, alla kommer till Studiestunden, till och från... typ dom man inte förväntar sig skulle göra läxorna hemma, de gör det på Studiestunden.”

Elev, Lövgårdesskolan

“Jag upplever att det som görs på Studiestunden påverkar elevernas resultat på riktigt.”

Marika Andersson, rektor

“Projektet har inneburit att vi på Institutionen för didaktik och pedagogisk profession (IDPP) har kunnat erbjuda våra grundlärarstudenter med inriktning åk 4-6 att göra en av sina VFU-veckor i den tredje VFU-kursen på Studiestunden i Lövgärdet. Projektet har precis startat, men i de kontakter vi haft med studenterna hittills är de mycket nöjda med att möjligheten erbjuds. Studiestunder ger våra lärarstudenter möjligheter att bredda sina praktikerfarenheter på ett värdefullt sätt.”

Annika Lilja, universitetslektor, viceprefekt, Göteborgs Universitet

PISA-undersökningar visar att skolans kompensatoriska uppdrag behöver förstärkas. Med det kompensatoriska uppdraget menas skolans uppdrag att uppväga skillnader i barnens förutsättningar att tillgodogöra sig lärandet. Lärلابbet har testat nya vägar att designa det kompensatoriska uppdraget, där fler aktörer arbetar tillsammans för att elever ska lyckas med sin skolgång. Universitet, lärare, lärarstudenter och volontärer arbetar tillsammans med eleverna i Studiestunden.

Ahmed Abualhiaja, elev

“Jag fick A på ett matteprov. Jag hade F innan. Jag får också träffa nya personer, dom har mycket kunskap som kan lära ut till mig. Jag kanske får bättre betyg då.”

“Mina skolresultat har ändrats jättemycket, 60–70%. Jag får träffa andra människor än vad jag ser varje dag. För du vet, varje dag ser jag mina klasskompisar och mina lärare. Det finns inget nytt folk här...”

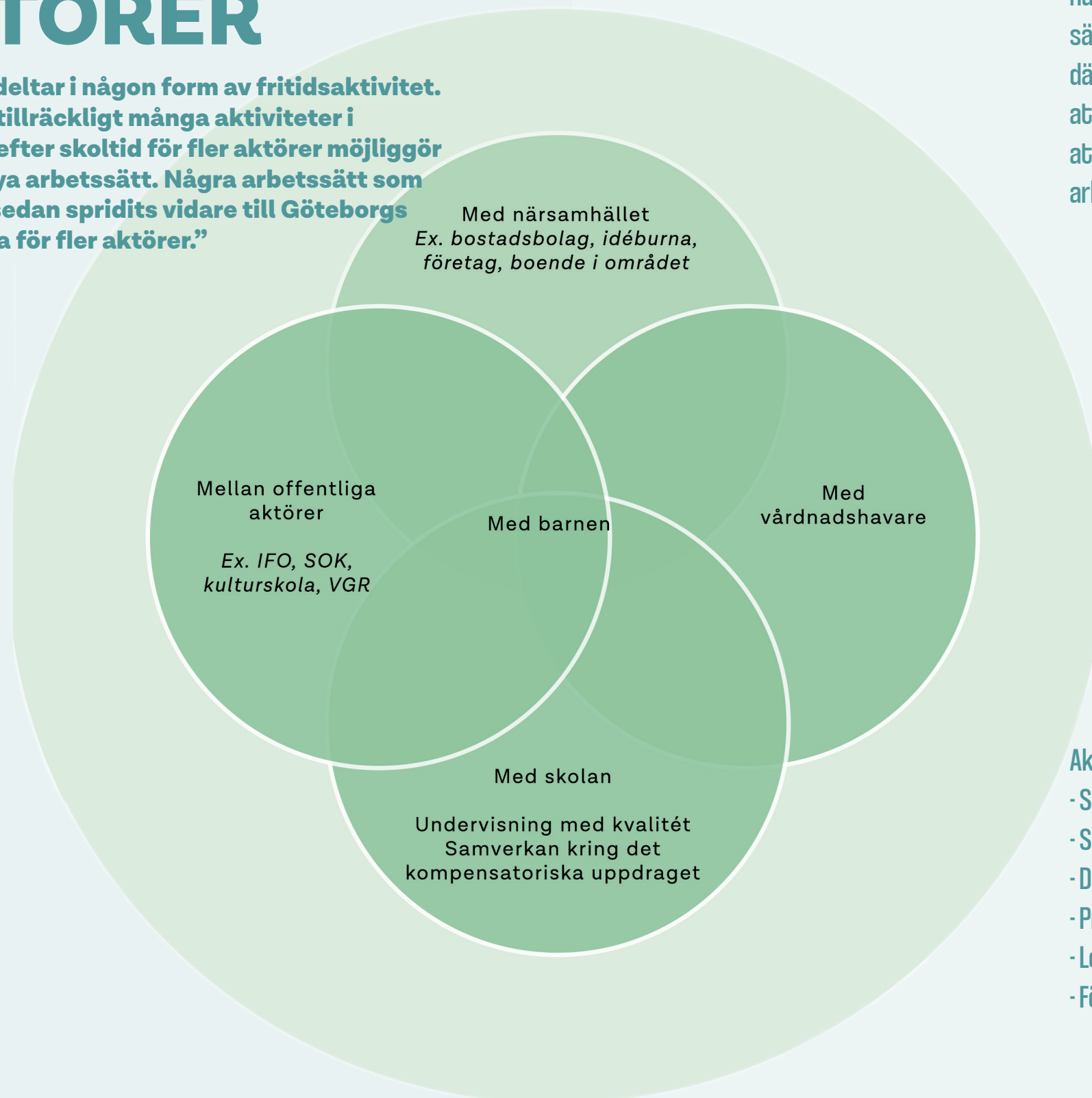
Dona Pham, elev

LÖVGÄRDESSKOLAN ÖPPNAR UPP FÖR FLERA AKTÖRER

En elevenkät visade att få elever deltar i någon form av fritidsaktivitet. En anledning är att det inte finns tillräckligt många aktiviteter i Lövgärdet. Att öppna upp skolan efter skoltid för fler aktörer möjliggör utökat utbud av aktiviteter och nya arbetssätt. Några arbetssätt som testats i Lövgärdets Lärlabb har sedan spridits vidare till Göteborgs Stads satsning ”Skolan som arena för fler aktörer.”

“Jag går inte på någon aktivitet. Men skulle vilja att det skapas mer sporter/aktiviteter i Lövgärdet/Angered som inte redan finns.”

Elev, Lövgärdesskolan

“Jag tycker Lärlabbet fungerat som testbädd för satsningen att öppna upp skolan som arena för att samverka med olika aktörer. Genom Lärlabbet har vi kunnat prova olika modeller och arbetsmetoder på ett avgränsat och hanterligt sätt. Det undersökande arbetssättet tror jag gett ett prestigelöst klimat där samverkan gynnas och växer. Det är okej att prova och att misslyckas. Jag tror även att tilliten för och till varandra stärkts av att arbeta tillsammans mot gemensamma mål.”

Anna Grunander,
processledare ”God start i livet och goda uppväxtvillkor”, Göteborgs Stad

Aktiviteter som utvecklas under projektiden:

- Studiestunden
- Scout
- Dream Orchestra
- Projekt med Göteborgs konsthall
- Lovaktiviteter
- Föräldracirkel

Nätverket Lyftet

ett nytt arbetssätt för samverkan i närområdet

”Vi har haft tur att komma in i rätt tid och fått kontakt med personer som delar samma vision och längtan för Lövgärdet.”

Fotograf: Erika Persson

HÅKAN GISELSSON

koordinator för Lyftet

Vilken betydelse har Lyftet haft för områdesutvecklingen?

Lyftet har framför allt bidragit till struktur och organisering i områdesutvecklingen och skapat förutsättningar för delaktighet och samverkan. Genom Lyftet kan vi fånga in engagemang, uppmuntra insatser, länka samman aktörer och driva processer framåt.

Vilka är framgångsfaktorerna?

När vi inledde processen med att identifiera aktörer och bilda ett nätverk i Lövgärdet, upplevde vi en projekttrötthet i området – en frustration över att externa aktörer kommit in och gjort en tillfällig insats. Vi såg tre faktorer som avgörande: lokal förankring och ägarskap, långsiktighet samt bred och hållbar samverkan.

Sen tror jag helt enkelt att vi har haft turen att komma in i rätt tid, och att vi fått kontakt med personer som delar samma vision och längtan för Lövgärdet som vi.

Lyftet:

Lyftet är ett nätverk där ca 30 offentliga, idéburna och privata aktörer arbetar tillsammans för att Lövgärdet skall vara ett tryggt och inbjudande område.

Minst två gånger om året bjuds alla intresserade in till nätverksträffar med samtal om områdesutveckling.

Arbetet leds av en styrgrupp som träffas en gång i månaden.

Styrgruppens funktion är bland annat att vara en katalysator för att få igång och samordna initiativ, identifiera behov och länka samman organisationer, motivera och inspirera till delaktighet och engagemang samt vara en garant för långsiktighet och uthållighet i de insatser som påbörjas.

Styrgruppens arbete leds av en nätverkskoordinator.

Ett av Lyftets mål är att Lövgärdet innan år 2025 ska plockas bort från listan över särskilt utsatta områden.

”Efter att ha sett andra projekt komma och gå i Lövgärdet så känns det som om Lyftet har kommit lite längre”

Pia Leppäniemi
Hyresgästföreningen,
Södra Lövgärdet

Varför har ni valt att vara med i Lyftet?

För att vi är medvetna om och tacksamma för den energin och vilja som finns hos människor runt omkring och som vill utveckla en plats där vi också befinner oss. Vi förstår vikten av att stötta det här privilegiet och verka tillsammans med dessa eldsjälar, föreningar och organisationer. Vi tror att relationsbyggandet med alla parter är till allas vår fördel.

På vilket sätt kan Lyftet påverka uppväxtvillkoren för barn och ungdomar?

När man lägger ner resurser på ett område så kommer det att märkas förr eller senare. När samhället och dess aktörer visar att man bryr sig kommer det att psykologiskt påverka våra ungdomar till att göra detsamma över tid. Man får ett område att vara stolt över och rädd om, ett område man kanske kan tänkas bo i resten av sitt liv och fortsätta utveckla det genom att vara förebilder som hyresgäster och verkande och sedan uppfostra sina egna barn till att göra detsamma.

Juliano Chouri,
områdeschef, Victoria
Park, Göteborg

Varför har ni valt att vara med i Lyftet?

Vi har valt att vara med i Lyftet för att vi tror att med gemensamma krafter kan vi tillsammans med andra aktörer från de idéburna organisationer, föreningar och privata sektor arbeta för ökad trygghet, ökad tillit till det demokratiska samhället och motverka antidemokratiska beteenden i området. Genom att vara med i Lyftet kan vi också vara en länk mellan stadsdelen/Göteborgs Stad, idéburna och privata organisationer och underlätta kontaktvägar.

På vilket sätt kan Lyftet påverka uppväxtvillkoren för barn och ungdomar?

Inom samverkansnätverket Lyftet finns både styrka och vilja till att förbättra uppväxtvillkoren för barn och ungdomar. Genom Lyftet kan de samverkande aktörerna arbeta för att engagera fler föräldrar kring barnens skolgång och deras fritidsaktiviteter mm.

Suraya Reif Abdali,
koordinator,
trygghetssamordningen,
SDF Angered

En hållbar samverkansmodell för områdesutveckling i Lövgärdet.

För att skapa en långsiktigt hållbar samverkan har Lövgärdets Lärlabb tagit hjälp av Mistra Urban Futures. Tillsammans med Tapio Salonen (professor i socialt arbete) och Martin Grander (fil dr i urbana studier) har vi samlat en grupp av strategiskt utvalda personer till en forskningscirkel. Forskningscirkeln har lett till ökad kunskap om samverkan mellan olika sektorer.

Om Mistra Urban Futures:

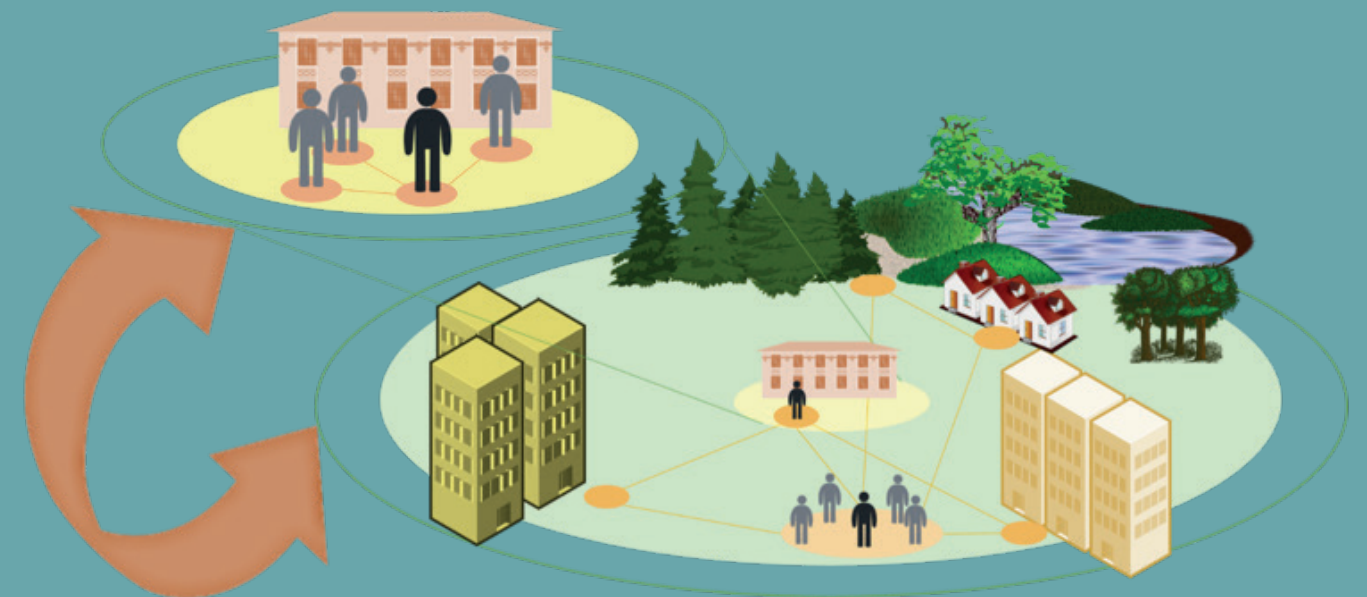
Mistra Urban Futures är ett internationellt forskningscenter som verkar inom området stadsutveckling, där utmaningarna är komplexa och berör många olika sektorer, discipliner och kulturer och där svar och lösningar måste hittas genom samarbete.

Forskningsprojekten handlar om att ta tillvara lokala kunskaper, lärdomar och resultat för att skapa globalt användbar kunskap för både forskning och praktik.

”I samverkan är frågan om makt central. Ju lösare former för samverkan, desto mindre kan man göra åt de orättvisa maktbalanserna. För att kunna mötas på lika villkor krävs en maktanalys, där man identifierar problemen och aktivt gör något åt dem genom tydliga former för samverkan.”

Jesper Bryngelsson tf enhetschef och projektstrateg på Hyresgästföreningen i Västra Sverige, deltagare i forskningscirkeln

Lärlabbets prototyp till samverkansmodell

Stora cirkeln: Nätverk i närområdet, med styrgrupp och koordinator för samordning av insatser. Nätverket organiseras för att involvera idéburen-, offentlig- och privat sektor, akademien samt boende i området.

Lilla cirkeln: Skola som aktivitetshus/mötesplats. På skolan finns en processledare, som har till uppgift att samordna insatser till och från närområdet. Processledare finns även med i styrgruppen för nätverket i närområdet. Processledaren och koordinatoren för närområdet arbetar nära tillsammans i team.

RESULTAT

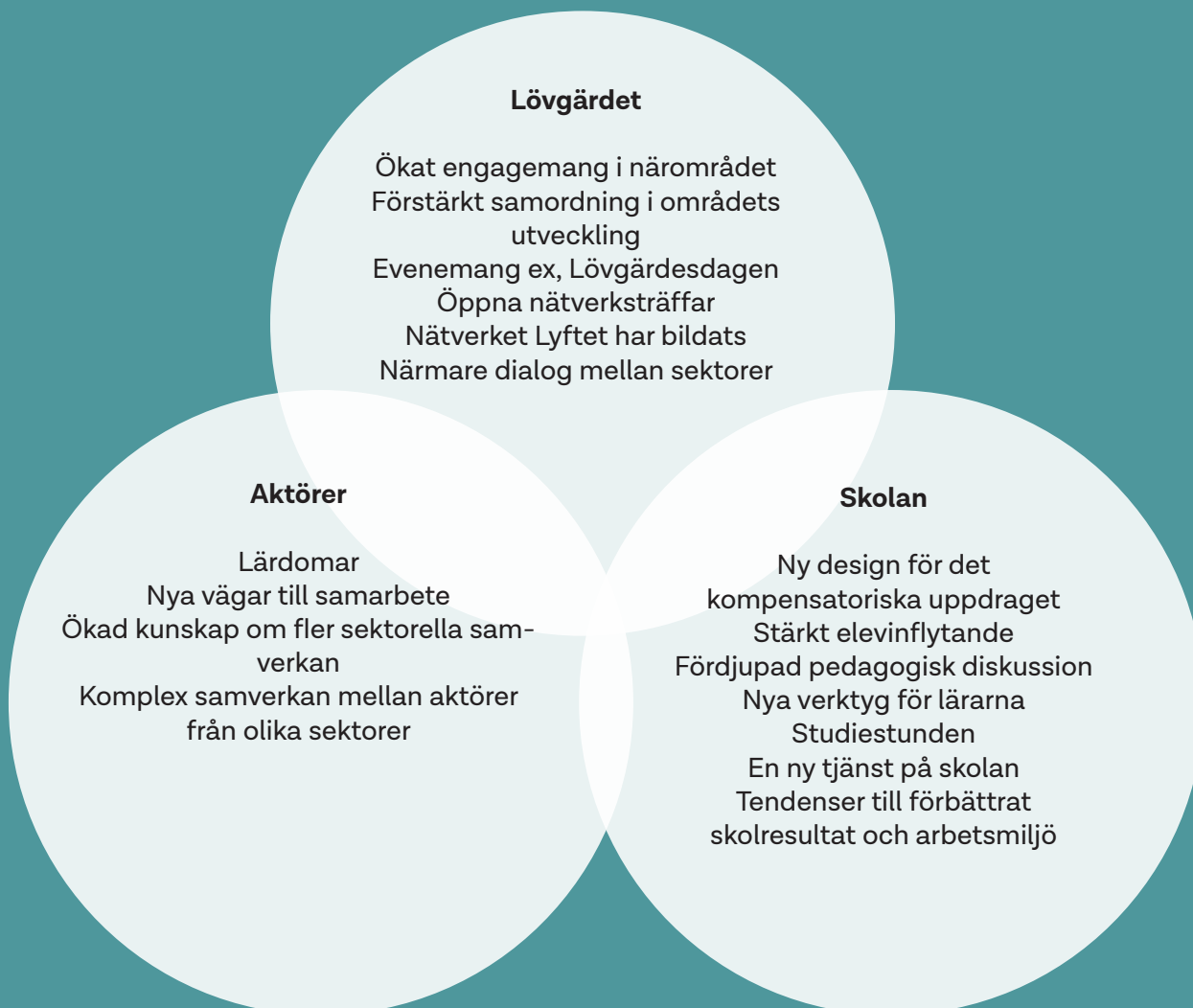
av Lövgärdets Lärlabb

”Jag har försökt förstå vad som sker i Lövgärdets lärlabb mot bakgrund av sociala, kulturella, politiska och ekonomiska villkor i samhället. Det har varit intressant, men också komplext. Utifrån mitt perspektiv som forskare har det därför också varit en utmaning att få en överblick utöver de aktiviteter som varit kopplade till lärlabbet.”

Johannes Lunneblad
Professor, Institutionen för Pedagogik Göteborgs Universitet

”Skolan som arena” är på Lövgärdesskolan tydligt förankrad i skolledning och bland nyckelpersoner bland lärarna. Samtidigt är fortfarande samverkan på Lövgärdesskolan till stor del grundad i relationer mellan etablerade organisationer. En framtida utmaning blir här att vidga denna samverkan till elever och föräldrar, samt till invånarna i Lövgärdet.”

Johannes Lunneblad
Professor, Institutionen för Pedagogik Göteborgs Universitet

Teamet Lövgärdets Lärlabb

Från vänster: Milad Gorgees, Räddningsmissionen, Sandra Stene, Räddningsmissionen, Håkan Giselsson, Erikshjälpen och Erik Mjönes, Erikshjälpen

Vad önskar vi hade blivit bättre?

Mer tid att utveckla och säkerställa en hållbar samverkansmodell.
Mer kontakt med föräldrar.
Ännu tätare och tydligare samverkan vid finansiering av långsiktiga insatser.

Vad är vi stolta över?

Vi känner oss tacksamma över att ha fått vara med i Lövgärdets Lärlabb. Vi är glada över inspirerande möten på olika nivåer, med kloka barn och kompetenta vuxna. Så roligt att få möta alla engagerade människor som vill vara med och förändra sitt närområde!

Utmaningen har inte varit att skapa engagemang utan att hitta former för det engagemang som redan finns och kanalisera det, så att vi blir många som drar i samma riktning. En annan utmaning handlar om att säkra långsiktigheten och uthålligheten i arbetet som påbörjats. Vi önskar att vi hade nått längre men vi fortsätter jobba på att hitta lösningar, även om projektperioden är slut.

”Genom Lärlabbet har vi visat på vinsterna med att flera aktörer från näringsliv, akademi och idéburen sektor, ges möjlighet att vara lika viktiga aktörer som kommunen själv i att formulera utmaningar och vara med i formandet av lösningarna. Detta hjälper oss att utveckla en mer långsiktig och hållbar samverkan som kan möta våra komplexa samhällsutmaningar, som inte offentlig sektor själva kan lösa.”

Anna Grunander, processledare

”God start i livet och goda uppväxtvillkor”, Göteborgs Stad

”Arbetet med Lärlabbet har för GU Ventures inneburit en bättre insyn i arbetet inom den ideella sektorn och samverkan mellan olika sektorer. Arbetet har inneburit nya möjligheter att tillgängliggöra GU Ventures för ideella aktörer i behov av stöttning i utveckling av sociala innovationer. Även en kraftsamling i närområdet och ett närmare samarbete med alla aktörer som arbetar för att göra Lövgärdet till ett attraktivt område med en bra skola i centrum.”

Sofia Ström, Business development &
Social Innovation Project Manager

TACK TILL ALLA
som är med och gör
Lövgärdet
till en tryggare plats!